

Tillatelse (TU21-1-1) etter forurensningsloven for mottak og deponering av radioaktivt avfall og tidsavgrenset utslipp av radioaktive stoffer, Ole & Peder Ødegaard A/S

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16., § 29 jf. forskrift om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall § 4, jf. avfallsforskriften kap. 16, og endret i medhold av § 18 første ledd nr. 5).

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknader av 30. august 2013, 6. mars 2020 med tilleggsopplysninger gitt i brev av 27. mars 2020 og 2. april 2020, med tilhørende endrings søknader datert 10. september 2020, 10. november 2020, 26. januar 2021 og 2. februar 2021, samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknadene.

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) gjør oppmerksom på at annen aktuell lovgivning gjelder uavhengig av denne tillatelsen, og at tillatelsen ikke fritar Ole & Peder Ødegaard A/S (heretter kalt virksomheten) fra oppfyllelse av krav i annet regelverk.

Tillatelse for mottak og deponering av radioaktivt avfall gjelder fra 31. desember 2021. Forlenget tillatelse for tidsavgrenset utslipp av radioaktive stoffer gjelder fra 31. desember 2021 til 31. desember 2022.

DSA kan oppheve eller sette nye vilkår i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake. Dette kan skje dersom skaden eller ulempen ved virksomheten blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelsen ble gitt, eller hvis det som følger av ellers gjeldende omgjøringsregler, jf. forurensningsloven § 18.

DSA understreker at ikke bare menneskers helse, men også vern av miljøet skal ivaretas ved bruk og utslipp av radioaktive stoffer.

Informasjon om virksomheten

Virksomhet	Ole & Peder Ødegaard A/S
Gateadresse	Lilleborgeveien 18
Postadresse	Lilleborgeveien 18, 1655 Sellebakk
Organisasjonsnummer	951 798 924
Bransje	Behandling og disponering av avfall
Kommune og fylke	Fredrikstad kommune, Viken fylke

Tillatelse gitt: 07.06.2021	Endringsnummer: 1	Sist endret: 21.12.2022
Hilde Knapstad Seksjonssjef		
Yngvild Sauge Saksbehandler		
Dokumentet er elektronisk godkjent		
Tillatelsesnummer: TU21-1-1	Saksnummer: 13/00578	

Endringslogg

Endringsnummer og dato	Gjeldende vilkår	Endring	Bakgrunn
1 21. desember 2021	Tillatelse for mottak og deponering av radioaktivt avfall gjelder fra dags dato. Tillatelsen for utslipp av radioaktive stoffer gjelder fra dags dato til 31. desember 2021 Punkt 3.2: Slam fra virksomhetens eget renseanlegg – Deponering av slam skal ikke skje før vannstanden er lavere enn membrankanten eller DSA har godkjent utredningen (ref. punkt 3.2.1) Punkt 3.2.1: Spesifikke krav til deponering av slam fra lokalt renseanlegg – Utredning av deponering av slam Punkt 4.4.1: Tilleggskrav i forbindelse med tidsavgrenset utslipp – «Det skal i forbindelse med situasjonen i deponiet tas to ekstra prøvetagninger av grunnvann i 2021 ...»	Tillatelse for mottak og deponering av radioaktivt avfall gjelder fra 31. desember 2021. Tillatelsen for utslipp av radioaktive stoffer gjelder fra 31. desember 2021 til 31. desember 2022 Fjernes Fjernes Endres til: «Det skal i forbindelse med situasjonen i deponiet tas to ekstra prøvetagninger av grunnvann i 2022 ...»	Forlengelse av tillatelsens varighet Fortsatt behov for utslipp av drens vann fra deponiet etter tillatelsens utløp Setning om deponering av slam fjernes fordi dette ikke lengre er relevant Avsnitt om utredning av deponering av slam fjernes fordi dette ikke lengre er relevant Endres fordi tillatelsens varighet forlenges

	Punkt 4.4.1: Tilleggskrav i forbindelse med tidsavgrenset utslipp – Prøvetaking oppstrøms og nedstrøm i Moumbekken	Fjernes	Avsnitt om prøvetaking i Moumbekken fjernes fordi dette ikke lenger er relevant
	Punkt 7: Rapportering til DSA – Søknad om utslipp etter at det tidsavgrensede utslippet er gjennomført	Fjernes	Avsnittet fjernes fordi det ikke lenger er relevant

1. Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder mottak og håndtering av uforvitret, forvitret og forvitrende fraksjoner av potensielt syredannende bergarter som har potensiale til å føre til radioaktiv forurensning, basisk eller bufrende avfall slik som bunnaske fra forbrenningsanlegg.

Tillatelsen omfatter også tidsavgrenset utslipp av deponivann og drensvann som inneholder radioaktive stoffer til utslippspunkt i Glomma. Den gjelder også for deponering av radioaktivt avfall i form av slam fra eget renseanlegg.

Tillatelsen er begrenset av de opplysninger som fremgår av søknaden. Ved vesentlige endringer skal virksomheten kontakte DSA uten unødig opphold.

Tillatelsen for mottak og deponering av radioaktivt avfall gjelder fra dags dato.
Tillatelsen for tidsavgrenset utslipp av radioaktive stoffer gjelder fra dags dato til 31. desember 2022.

2. Utslipp av radioaktive stoffer

2.1 Utslipp til vann

De totale mengdene radioaktive stoffer som slippes ut i vann skal ikke overskride mengdene gitt i tabell 1.

Det skal ikke slippes ut andre radioaktive stoffer enn de som er definert i tabell 1.

Tabell 1: Grenser for totalutslipp til vann i perioden

Radionuklide	Utslippsgrenser (MBq)
Cs-137	10
Pb-210	900
Ra-226	110
Ra-228	60
Th-228	30
Th-230	900
Th-232	1

U-234	440
U-235	15
U-238	275

2.2 Utslipp som ikke er regulert av grenseverdier

Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsen er omfattet i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder avfall og utslipp er uønsket. Virksomheten plikter å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser.

Forurenset vann, deponivann og drensvann som har vært i kontakt med deponivann, skal ledes til renseanlegg og ledes i pumpeledning til utslippspunkt i Glomma.

Virksomheten skal utarbeide rutiner for kontroll av renseanlegg som inspeksjon av prosesser, rengjøring, justering og vedlikehold av utstyret. Rutinene skal inkluderes i internkontrollsystemet og skal kunne fremlegges ved et eventuelt tilsyn.

Virksomheten skal få utført analyser av radioaktive stoffer i vann som går ut av renseanlegget, for å kontrollere at det ikke slippes ut mer enn tillatt i denne tillatelsen.

2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare

Virksomheten plikter så langt som mulig å hindre at det oppstår forhold som kan forårsake at utslippsgrensene overskrides. Virksomheten skal redusere eller innstille aktiviteten under slike forhold hvis det er nødvendig av miljømessige grunner.

Virksomheten skal så snart som mulig sende DSA opplysninger om endring av betydning i risiko for akutt forurensning eller i forutsetningene for DSAs tillatelse, og iverksette korrigerende tiltak i henhold til bestemmelsene i forurensningsloven.

2.5 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp som kan medføre skade eller ulempe for miljøet eller befolkningen skal begrenses så langt som mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at eventuelle diffuse utslipp i forbindelse med lossing eller annen aktivitet holdes så lavt som mulig.

3. Radioaktivt avfall

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av radioaktivt avfall skjer i overensstemmelse med denne tillatelsen og i henhold til krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og avfallsforskriften kapittel 16. Spesifikke krav til oppbevaring av radioaktivt materiale er gitt i henholdsvis avfallsforskriften § 16-4 og strålevernforskriften § 25.

3.1 Mottakskontroll

Virksomheten er ansvarlig for kun å motta avfall som omfattes av tillatelsen og skal til enhver tid ha mottakskontroll, som inkluderer, men ikke er avgrenset til: dokumentkontroll, deriblant

kontroll med at avfallet er deklartert, visuell inspeksjon av mottatt avfall, registrering, stikkprøvekontroller, rutiner for prøvetaking ved mistanke om feil ved forsendelsen og rutiner for å håndtere radioaktivt avfall som virksomheten ikke har tillatelse til å ta imot.

3.2 Mottak og deponering av radioaktivt avfall

Følgende kategorier radioaktivt avfall kan håndteres og deponeres:

Avfall	Mengde (tonn/år)	Spesifikk aktivitet	Kommentar
Potensielt syredannende bergarter	350 000	< 10 Bq/g	Mengdebegrensningen gjelder for både basisk eller bufrende avfall (aske) og syredannende bergarter
Slam fra virksomhetens eget renseanlegg	60	< 10 Bq/g	Deponeringen skal ikke overstige kotehøyde for maksimal tillatt oppfylling.

Mengdegrensene regnes som et gjennomsnitt over fem kalenderår. Femårsperioden er løpende og oppdateres ved hvert årsskifte.

3.2.1 Spesifikke krav til deponering av slam fra lokalt renseanlegg.

Deponeringen skal ikke overstige kotehøyde for maksimal tillatt oppfylling.

3.3 Spesielle krav til behandling av avfall

3.3.1 Særskilte krav til uforvitret, forvitret og forvitrende fraksjoner.

Potensielt syredannende bergarter kan forekomme enten i uforvitret, forvitret eller i forvitrende tilstand. De forskjellige tilstandene har forskjellig farepotensial og skal håndteres etter følgende krav:

Uforvitrede potensielt syredannende bergarter er bergarter som kan være syredannende, men som ikke har en pågående forvitring. Bergartene kan virke relativt kjemisk inerte. Utlekkingsforsøk på disse bergartene kan vise et lavt nivå av utlekking på det tidspunktet prøven er tatt, men har et potensiale for at berget i fremtiden kan bli kjemisk reaktivt og derfor kan føre til forurensning.

Denne fraksjonen kan, ved behov, mellomlagres i forbindelse med stikkprøvekontroller eller mistankekontroll før endelig deponering, forutsatt at bergarten ikke viser tegn til startende forvitring. Uforvitret potensielt syredannende bergart må likevel dekkes til og i så stor grad som mulig beskyttes mot vanngjennomstrømning og eksponering til oksiderende forhold.

Forvitrede potensielt syredannende bergarter har vært gjennom en forvitringsprosess og kan i seg selv virke kjemisk inerte. Disse bergartene kan inneholde mobilisert uran og andre radioaktive stoffer som har potensiale for å lekke ut av berget om det går vann gjennom bergarten. Utlekkingsforsøk kan vise stor utlekking av radioaktive og andre miljøskadelige stoffer.

Forvitrende potensielt syredannende bergarter er bergarter hvor det pågår en forvitringsprosess. Bergarten er syredannende og/eller har kjemiske prosesser som frigjør uran og/eller andre radioaktive stoffer.

Forvitrede og forvitrende potensielt syredannende bergarter skal ikke mellomlagres, men deponeres umiddelbart etter mottak.

3.3.2 pH

Virksomheten skal gjøre tiltak for å holde pH i deponiet så høy som mulig etter deponering. Deponiets sigevann skal holdes over pH 9.

3.3.3 Samdeponering med annet avfall

Virksomheten skal deponere potensielt syredannende bergarter sammen med bunnaske, eller basisk avfall eller avfall med god bufferkapasitet, slik at kravene i 3.3.2 kan oppfylles. Bunnaske eller annet basisk eller bufrende avfall skal ikke reagere og føre til oksiderende eller syredannende miljø i deponiet eller deponiets sigevann.

3.3.4 Tiltak for å hindre vanngjennomstrømning og tilgang til luft

Virksomheten skal sørge for at vanngjennomstrømning og tilgang til luft reduseres så langt det lar seg gjøre i alle ledd av avfallshåndteringen.

3.4 Krav til dokumentasjon og journalføring

Virksomheten skal kreve at avfallsprodusent ved levering dokumenterer avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, jf. avfallsforskriften § 16-9.

Virksomheten skal til enhver tid ha oppdaterte oversikter (journaler) over:

- Opplysninger gitt i henhold til avfallsforskriftens § 16-9
- Totale mengder radioaktivt avfall mottatt og deponert ved anlegget, dvs. antall tonn radioaktivt avfall og nuklidespesifikke aktivitetsmengder
- Opplysninger om plassering av det radioaktive avfallet i deponiet

Journaler i henhold til denne tillatelsen skal oppbevares til etterdriften av deponiet er avsluttet, jf. forurensningsloven § 16. Ved avslutning av deponiet skal journalene overleveres DSA.

4. Måling og beregning av utslipp

Virksomheten skal ha et overvåkningsprogram som beskriver overvåkning og prøvetaking i og omkring deponiområdet, samt målinger av mengden radioaktive stoffer i utslippsvannet.

4.1 Generelle krav

Målinger og beregning av utslipp av radioaktive stoffer skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Virksomheten skal vurdere usikkerheten i målingen og/eller beregningene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal følge Norsk Standard (NS) eller anerkjente internasjonale standarder. DSA kan akseptere at andre metoder kan brukes også der standard finnes, dersom virksomheten dokumenterer at de er minst like formålstjenlige. Virksomheten er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret.

Dersom eksterne laboratorier eller konsulenter benyttes for prøvetaking og analyse, skal disse være akkrediterte der dette er mulig.

4.2 Måleprogram

Virksomheten plikter å utarbeide og gjennomføre et måleprogram for utslippsvann som sikrer at virksomheten kan oppfylle rapporteringskravene som er gitt i DSAs retningslinjer, og i denne tillatelsen. Måleprogrammet skal blant annet inkludere prøvetakningsfrekvens og prøvetakingsprosedyrer, og skal inngå i virksomhetens interkontroll.

4.3 Krav til prøvetakning og analyse

Virksomheten skal ta prøver av utslippsvannet før og etter renseanlegget for å verifisere at renseanlegget virker som det skal. Det skal tas prøver annenhver uke i utslippsperioden for vannet som kommer ut av renseanlegget. Virksomheten må holde oversikt over hvor mye vann som blir pumpet ut for å verifisere at utslippsgrensene ikke overstiges. Vann som sendes inn i renseanlegget skal prøvetas annenhver uke i utslippsperioden. Analysene skal inkludere Ra-226, Ra-228, U-238, U-235, U-234, Th-230, Th-232, Th-228, Pb-210 og Cs-137.

4.4 Miljøovervåkning

Virksomheten skal ha mulighet for å gjøre målinger av radioaktive stoffer i grunnvann fra prøvepunkter i deponiets nærhet, for eksempel gjennom grunnvannsbrønn. Det skal tas prøver av grunnvann minst en gang per år.

Virksomheten har utarbeidet et miljøovervåkningsprogram som beskriver prøvetakning av deponivann fra brønn i deponi. Fire ganger i året skal det analyseres for radioaktive stoffer i deponivann og drensvann.

For prøvene av grunnvann, drensvann og deponivann skal det analyseres på de radioaktive stoffene U-238, U-235, U-234, Th-232, Th-230, Th-228, Ra-228, Ra-226, Pb-210 som er radioaktive stoffer som forventes å finnes i potensielt syredannende bergarter. I tillegg analyseres Cs-137 som kan lekke ut fra aske som kan lekke ut fra aske som kan deponeres sammen med syredannende bergarter. Hvis virksomheten har mistanke om at det kan finnes andre radioaktive stoffer i avfallet som kan mottas, skal også disse radioaktive stoffene inkluderes i måleprogrammet.

Resultatene fra miljøovervåkingen skal inkluderes i den årlige rapporteringen til DSA.

4.4.1 Tilleggskrav i forbindelse med tidsavgrenset utslipp

Det skal i forbindelse med situasjonen i deponiet tas to ekstra prøvetagninger av grunnvann i 2022 som en ekstra kontroll på at situasjonen ikke har ført til kontaminering av grunnvann. De to ekstra prøvetagningene skal tas i de samme brønnene som inngår i det årlige miljøovervåkingsprogrammet. Prøvetagningen skal spres utover året.

Prøvene av sediment og grunnvann skal analyseres for U-238, U-235, U-234, Th-232, Th-230, Th-228, Ra-228, Ra-226, Pb-210 og Cs-137.

5. Avslutning og etterdrift

Etter avsluttet drift av deponi som har mottatt syredannende bergarter, skal områdene knyttet til dette tilbakeføres til en slik tilstand at området kan benyttes med de begrensninger som følger av tilstedeværelsen av de deponerte massene. Etter avslutning av etterdriftsperioden skal det ikke forekomme forhøyede nivåer av naturlig forekommende radioaktive stoffer fra deponiet sammenliknet med det som er vanlige bakgrunnsverdier i området. En endelig avslutnings- og etterdriftsplan skal sendes DSA senest ett år før driften planlegges avsluttet.

DSA kan stille nærmere vilkår for avslutning og etterdrift.

6. Finansiell sikkerhetsstillelse og kostnadsdekning

Virksomheten skal til enhver tid inneha en tilfredsstillende finansiell sikkerhet for dekning av deponiets forpliktelser som følger av denne tillatelsen, inkludert kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, jf. forurensningsloven § 20. Sikkerheten skal stilles i form

av en ubetinget påkravsgaranti fra bank eller en bankkonto som skal være pantsatt til fordel for DSA. Beløpet skal inkludere merverdiavgift. Finansiell sikkerhetsstillelse skal koordineres med tilsvarende sikkerhetsstillelse i henhold til tillatelse fra Statsforvalteren i Oslo og Viken.

DSA tar forbehold om at kravet til størrelsen på den finansielle sikkerheten kan endres dersom nye opplysninger eller andre forhold tilsier at dette er nødvendig. DSA kan i etterdriftsfasen godkjenne at garantibeløpet reduseres så fremt det dokumenteres at dette vil gi tilfredsstillende sikkerhet for gjestående kostnader til etterdrift.

7. Rapportering til DSA

Virksomheten skal sende en årlig rapport til DSA. Årsrapporten skal følge kalenderåret og være DSA i hende innen 1. mars påfølgende år.

Årsrapporten skal besvare alle relevante punkter i dokumentet «Retningslinjer for årlig rapportering til Statens strålevern for virksomheter som håndterer radioaktivt avfall». Dokumentet finnes på nettsidene www.dsa.no under fanen regelverk. I tillegg skal den årlige rapporten inkludere resultater fra måleprogrammet og miljøovervåkingen. Rapporten skal inneholde en sammenstilling og vurdering av trender og variasjoner som inkluderer tidligere års innrapporterte data.

Eventuelle endringer i strålevernorganisasjonen, ansvarsfordelingen eller beredskapen ved virksomheten skal rapporteres til DSA.

8. Beredskap mot akutt forurensning

8.1 Risikovurdering

Dersom det skjer vesentlige endringer i driften, i forhold til slik de er beskrevet i søknaden og som kan ha betydning for utslippene av radioaktive stoffer eller radioaktivt avfall, skal virksomheten gjennomføre en ny miljørisikovurdering.

8.2 Beredskap og forebyggende tiltak

Virksomheten skal etablere og vedlikeholde en nødvendig beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal dimensjoneres på grunnlag av definerte fare- og ulykkessituasjoner. Som et minimum skal personell, deres kompetanse, verneutstyr, innsatsmateriell og responstid dimensjoneres.

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller andre grunner oppstår fare for økt radioaktiv forurensning, plikter virksomheten å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte strålingsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig sende DSA opplysninger om endring av betydning i risiko for akutt forurensning eller i forutsetningene for DSAs tillatelse, og iverksette korrigerende tiltak i henhold til bestemmelsene i forurensningsloven.

Virksomheten skal ha en særskilt beredskap beregnet på å redusere konsekvensene ved reaksjoner i potensielt syredannende bergarter som kan føre til selvantennelse og brann, syredannelse ut over de nøytraliserende egenskapene i deponiet og utslipp av radioaktive stoffer.

Virksomheten skal også ha en særskilt beredskap beregnet på å hindre at radioaktivt avfall som ikke inkluderes i denne tillatelsen blir deponert. Avfall som ikke kan deponeres skal

avvises og eventuelt returneres til eier, eller om denne er ukjent, må virksomheten selv sørge for at avfallet blir håndtert korrekt og etter gjeldende relevant regelverk.

8.3 Varsling ved ulykker, uhell og unormale hendelser

Virksomheten skal straks varsle ulykker og unormale hendelser til DSA, jf. strålevernforskriften § 20. Skriftlig rapport skal sendes så snart som mulig og senest innen tre dager.

9. Beste tilgjengelige teknikk (BAT)

Virksomheten skal benytte beste tilgjengelige teknikk (BAT) slik at utslipp til miljø unngås eller holdes på et lavest mulig nivå. All utskiftning av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke radioaktiv forurensning skal benyttes.

10. Kompetanse

Virksomheten skal sørge for at de ansatte og andre relevante personer har tilstrekkelig kompetanse innen strålevern og for at nødvendig verne- og måleutstyr er tilgjengelig.

Virksomheten skal ha en kontaktperson, som skal være kontaktperson i strålevernsspørsmål, ha kompetanse innen målinger og bestemmelse av stråledoser, samt gi veiledning til arbeid med radioaktivt materiale og bruk av måle- og verneutstyr.

11. Internkontroll

Virksomheten plikter å ha internkontroll for sin virksomhet i henhold til bestemmelsene i internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, strålevernloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten skal til enhver tid ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre radioaktiv forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

12. Eierskifte

Dersom virksomheten skifter eier skal DSA informeres om dette så snart som mulig, og senest en måned etter eierskifte.

13. Tilsyn

Virksomheten plikter å la DSA føre tilsyn med anleggene.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Ref.:
13/00578-265 / 425.4

Dato:
21.12.2021

Saksbehandler:
Yngvild Sauge

Oversendelse av endret tillatelse TU21-1-1 Borge pukkverk deponi

Oversendelse av endret tillatelse TU21-1-1 Borge pukkverk deponi.
Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet forlenger varigheten for tidsavgrenset utslipp av radioaktive stoffer fra Borge pukkverk deponi til 31. desember 2022. Tillatelse TU21-1-1 er vedlagt.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11, jf. § 16, jf. forskrift om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall § 4, jf. avfallsforskriften kap. 16, og er endret i medhold av forurensningsloven § 18 første ledd nr. 5).

Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) viser også til «Søknad om endring av tillatelse TU21-1», saksnummer 13/00578 fra Borge pukkverk deponi, datert 15. november 2021 som er en søknad om permanent utslipp.

I tillegg til de kravene som følger av tillatelsen, plikter virksomheten å overholde forurensningsloven, strålevernloven og forskrifter som er hjemlet i disse lovene.

Utslipp som ikke uttrykkelig er regulert gjennom spesifikke vilkår er omfattet av tillatelsen hvis opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

Forurensning fra virksomheten er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter som DSA ikke uttrykkelig har satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

DSA kan foreta endring i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og strålevernloven og forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Tillatelsen til tidsavgrenset utslipp har samme varighet som midlertidig dispensasjon fra Fredrikstad kommune for etablering av midlertidig pumpeledning for dette utslippet. Dispensasjonen har fått utsatt varighet til 31. desember 2022.

DSA forutsetter at virksomheten søker om oppdatert tillatelse dersom det skjer endringer som gjør at grensene for utslipp gitt i tillatelsen vil overskrides eller det er andre forhold som tilsier at tillatelsen må endres.

Bakgrunn

Borge pukkverk deponi slipper ut vann fra deponiet via en pumpeledning til Glomma. Den gjeldende tillatelsen til utslipp av radioaktive stoffer fra deponiet har gyldighet til 31. desember 2021. Virksomheten mener det fortsatt er behov for utslipp av radioaktive stoffer. Borge Pukkverk deponi søkte derfor, etter krav fra DSA beskrevet i vedtak av 7. juni 2021, den 15. november 2021, om endring i tillatelse TU21-1. Søknaden fra virksomheten beskriver permanent utslipp av radioaktive stoffer fra Borge Pukkverk deponi.

Fredrikstad kommune har gitt virksomheten en midlertidig dispensasjon for legging av pumpeledning i Moumbekken fram til 31. desember 2021. Iht. forurensningsloven § 11 fjerde ledd skal forurensningsmyndigheten bare gi tillatelse etter forurensningsloven med samtykke fra planmyndigheten dersom virksomheten vil være i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven. I vedtak av 7. juni 2021 så DSA det ikke som hensiktsmessig å sette en lenger frist for utpumping enn det kommunen har satt i sin dispensasjon for pumpeledningen, siden tillatelse fra kommunen er en forutsetning for at DSA kan gi tillatelse. Tillatelsen til tidsavgrenset utslipp har derfor samme varighet som midlertidig dispensasjon fra Fredrikstad kommune for etablering av midlertidig pumpeledning for utslipp fra deponiet.

Ettersom det ikke foreligger en tillatelse til permanent rørledning fra virksomheten til resipienten, vurderer DSA at det ikke er grunnlag for å ferdigbehandle søknad om permanent utslipp datert 15. november 2021 på nåværende tidspunkt. På grunn av fortsatt behov for utslipp fra deponiet har den midlertidige dispensasjonen fra Fredrikstad kommune fått utsatt varighet til 31. desember 2022. Dispensasjonen er gitt i påvente av politisk behandling i Fredrikstad kommune av permanent rørledning.

Forhåndsvarsling

I henhold til forurensningsforskriften § 36-8 skal forurensningsmyndigheten i form av et forhåndsvarsel/høring gi allmennheten anledning til å uttale seg før vedtak treffes, men dette kan i noen tilfeller unntas, jf. § 36-9. Forhåndsvarsel/høring unntas i dette tilfellet på bakgrunn av behov for løsning på et akutt problem hvor det haster med å gi tillatelse, og vedtaket ansees å være av mindre miljømessig betydning, jf. forurensningsforskriften § 36-9 annet ledd bokstav a og b. På bakgrunn av at saken haster finner DSA grunn til å unnta saken fra forhåndsvarsling.

Søknaden datert 15. november 2021 om permanent utslipp fra deponiet har vært på forhåndsvarsel/høring, med frist 15. desember 2021. Fredrikstad kommune søkte om utsatt frist for høringsinnspill i brev mottatt 3. desember 2021 i påvente av politisk behandling. DSA satte ny frist for høringsinnspill fra Fredrikstad kommune til 14. februar 2022.

DSAs vurdering og begrunnelse for vedtaket

DSA vurderer å kunne gi forlenget varighet på tillatelse til utslipp av radioaktive stoffer ut fra at de forurensningsmessige ulemper ved å gi tillatelse ikke utveier fordelene tiltaket for øvrig vil medføre.

Virksomheten mener det fortsatt er behov for utslipp, og har derfor søkt om en permanent utslippstillatelse. Ved å ikke forlenge den midlertidige utslippstillatelsen i påvente av behandling av søknaden, må utslippet fra deponiet stanses. Dersom utslippet stanses kan en mulig konsekvens være at drensvannet stiger over membrankanten og trenger inn i våtcellen

og blandes med deponivannet. DSA vurderer at det er viktig å få senket vannstanden i deponiet til et nivå som tillater avslutning av våtdeponicellen.

DSA vurderer at innholdet av radioaktive stoffer i det urensede drensvannet som pumpes ut er lavt og innenfor det man kan forvente å finne i upåvirket grunnvann i nærområdet. DSA anser derfor at utslippet kan tillates siden det ikke forventes negative konsekvenser for mennesker eller miljø ved de konsentrasjonene av radioaktive stoffer som vil slippes ut.

DSA kan, jf. forurensningsloven § 18 første ledd nr. 5) «endre vilkårene i tillatelse dersom de fordeler eller andre får av at vilkår blir lempet på eller opphevet, er vesentlig større enn de skader eller ulemper det vil føre til for miljøet». Endringen skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. DSA vurderer at det er vesentlig større miljømessige fordeler ved å forlenge varigheten til tillatelsen til virksomheten til 31. desember 2022, enn ved å ikke forlenge tillatelsen, og dermed stanse utslippet frem til en permanent rørledning er på plass.

Behandling av søknaden fra Borge pukkverk deponi datert 15. november 2021 vil behandles parallelt med Fredrikstad kommunes behandling av permanent rørledning.

Vedtak

DSA gir forlenget varighet til utslipp av radioaktive stoffer fra Borge pukkverk deponi. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. forskrift om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall § 4, og er endret i medhold av forurensningsloven § 18 første ledd nr. 5).

Tillatelsen er begrenset i tid sammenfallende med dispensasjonen fra Fredrikstad kommune med utsatt varighet til 31. desember 2022.

Tilsyn

DSA kan føre tilsyn med at kravene som er gitt blir etterlevd.

Varsel om gebyr

DSA er pålagt å ta gebyr for arbeid med fastsettelse av tillatelser på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene ved behandlingen av søknaden. Vi varsler derfor at vi, i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 8 for forventede kostnader ved behandling av søknaden. Dette betyr i så fall at dere skal betale 10 100,- i gebyr for fastsettelse av tillatelsen. Vedtak om sats for gebyr for arbeid med fastsettelse av tillatelser er hjemlet i forurensningsforskriften § 39-4.

Dere har anledning til å kommentere varselet, jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes DSA innen to uker etter at dette brevet er mottatt. Endelig gebyr kan settes lavere enn først varslet, dersom det viser seg at kostnadene ved behandlingen av søknaden er lavere enn først antatt.

Klageadgang

Det gjøres oppmerksom på at hele eller deler av dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra underretning om vedtak er kommet frem, eller fra klageren fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal sendes til DSA, og angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør også nevnes. En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. DSA eller Klima- og miljødepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. DSA vil gi nærmere opplysninger på forespørsel. Vi vil også kunne gi øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken.

Hilsen

Hilde Knapstad
Seksjonssjef

Yngvild Sauge
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Tillatelse TU21-1-1

Liste over mottakere:

Norsk Gjenvinning AS, Jeanette Syvertsen
Ole & Peder Ødegaard AS

Liste over kopimottakere:

Fredrikstad kommune
John Lilleborge
Statsforvalteren i Oslo og Viken